

היום הבינלאומי לזכויות אנשים עם מוגבלויות 3.12.2020

"אל תקרא לי שונה" – דבריו של נתנאל יהודה על שונות או אי-שונות:

<https://www.facebook.com/220634478361516/posts/814730388951919?sfns=mo>

לשם ציון היום הבינלאומי לזכויות אנשים עם מוגבלויות, בחרנו לראיין את הגר בימן-ליברמן שהיא סגנית מנהלת ביה"ס "אילנות" בירושלים, שהוא ביי"ס לתלמידים בעלי נכויות מורכבות, בגילאים 6-21. בביה"ס לומדים תלמידים מירושלים והסביבה, וכן מישובים מרוחקים. התלמידים, כמו הצוות, באים מרקע רב תרבותי הכולל יהודים, מוסלמים, נוצרים, דתיים וחילונים, אשר יחד יוצרים מרקם של קהילה מגוונת. חזון השילוב הינו ערך שמנחה את תפיסת העולם החינוכית בבי"ס "אילנות" מזה 20 שנה והוא חלק בלתי נפרד מהתוכנית החינוכית של ביה"ס. שיתוף הפעולה החל לפני שנים עם ביה"ס "קשת" (יסודי וחטיבה) וביה"ס הדו-לשוני, ובשנים האחרונות תוכניות השילוב הן עם ביה"ס השכן "גוננים" וכן ביה"ס היסודי והחטיבה בבית צפפה. השילוב מתקיים הן בתחום הלימודי והן בתחום החברתי. השילוב הלימודי בא לידי ביטוי בשיעורים משותפים (כגון מוסיקה ומולדת) וכן תלמידים פרטניים שמצטרפים לשיעורים בחינוך 'הרגיל' (כגון חשבון ותורה). השילוב החברתי מתבטא בפעילויות משותפות כגון חלוקת פרחים ביום המעשים הטובים והכנה/חלוקה של משלוח מנות בפורים. תוכניות השילוב הן חלק קבוע במערכת הלימודים של התלמידים בבתי הספר המעורבים.

<https://m.facebook.com/watch/?v=998653710524760& rdr>

חשוב להדגיש שהחזון המנחה את שיתוף הפעולה מבוסס על ערך השוויוניות, מתוך הבנה ששילוב ושיתוף פעולה יתרמו לשני הצדדים בכך שיובילו לחברויות, להרחבת הקהילה, ולחיזוק הקשרים בתוכה. דוגמא לכך היא סייעת שהיום עובדת בבי"ס אילנות, שבעברה הייתה תלמידה במסגרת תוכניות השילוב, ובכך סוגרת מעגל וממחישה את הצלחת השילוב.

גם בסביבתנו פועל השילוב. גילי שי, לומדת בביה"ס "אילנות" וגם לוקחת חלק בפעילות של החינוך הבלתי פורמלי אצלנו בקיבוץ.

מתוך דבריו של איתן, אביה:

גיל מאובחנת בתסמונת אנגלמן, מחלה נוירו-גנטית קשה שמאופיינת בחוסר יכולת לדבר, איחור התפתחותי מוטורי וקוגניטיבי, אפילפסיה והפרעות שינה קשות. מצד שני גיל מתקשרת ומבינה את הנעשה והנאמר

סביבה, צוחקת, מחייכת, אוהבת ומחבקת. גיל מטיילת המון בשבילי הקיבוץ כחלק מטיפולי הפיזיותרפיה אשר משפרים את מצבה. מזה מספר שנים גיל משולבת במערכת החינוך בקיבוץ, החל מגן רקפת היא למעשה שייכת לשכבת הגיל של אחותה הצעירה אורי ועולה עימם בכיתות ובבתים. כיום נמצאת הקבוצה בשכבה ג' של קבוצת חרובים. השילוב של גיל מעניק את החוויה הכפולה אשר אנחנו מאמינים שהינה חיונית מבחינה חינוכית ו חברתית. מצד אחד גיל מקבלת הזדמנות להיות בחברתם של ילדים רגילים ולחוות את החוויות של החינוך הרגיל, דבר אשר גורם לה באופן טבעי לרצות לחקות את הילדים האחרים ולהתנהג כמותם ועשוי להביא לשיפור במצבה. לשם דוגמה, רוב הילדים בכיתה של גיל באילנות גם הם אינם מדברים. הצד השני שחשוב לא פחות ויש יאמרו אפילו יותר, הוא החוויה של הילדים הרגילים אשר זוכים לראות ולהכיר ילדה מיוחדת, עם קשיים שאינם מוכרים להם. הילדים נעשים מודעים יותר להבדלים בין בני האדם והחשש שלהם שעשוי להתקיים במפגשים מסוג זה פוחת דרסטית, במיוחד לאור העובדה שהחשיפה מתחילה בגיל צעיר. השילוב מהווה הכנה לחיים בעולם רב-תרבותי, מחנך לערכים של כבוד לזולת ועזרה הדדית. בגדילה לצד מישהו שונה שמתקשה בפעולות יומיומיות יש גורמים מעצימים. גם ההורים של הילדים הרגילים נתרמים מחוויית השילוב דרך ילדיהם אשר משתפים אותם בחוויות. בסיכומו של דבר, התקווה שלנו, שתלויה בעיקר בילדים שלנו, היא שגיל תהיה חלק בלתי נפרד מחברת הילדים, הנעורים והבוגרים במעלה החמישה, כראוי לחברה ששמה לה לדגל את הערבות ההדדית.

גם בבי"ס "אלון" – בית הספר האזורי שלנו, אחת התוכניות החינוכיות בביה"ס היא שיתוף פעולה בין תלמידי כיתה ו' וחברי התזמורת בבי"ס "אלון". תלמידי בי"ס "אלון" שומעים על רצונותיהם המוזיקליים של תלמידי בי"ס "אלון" ומנגישים כלי נגינה בהתאם.

נגיף הקורונה לא פסח גם על התוכניות החינוכיות של השילוב. אמנם חלק מהתוכניות נמשכו בזום אך זו פלטפורמה שפחות מתאימה לתלמידי בי"ס "אילנות", ועם זאת הקשר נשמר וחלק מהשיעורים (כגון צילום) נמשכו במתכונת שונה.

"כדי לבנות תרבות עשירה אנחנו מוכרחים לארוג מרקם תרבותי שבו כל המתנות האנושיות הייחודיות מוצאות את מקומן הנכון" – מרגרט מיד

"כל אדם הוא גאון. אבל אם תשפוט דג לפי היכולת שלו לטפס על עץ, הוא יעביר את כל חייו בהרגשה שהוא טיפש" – אלברט איינשטיין